

Seçici fəallığı "exit-poll" u da təəccübləndirdi

Vətəndaşlar həm səsvermədə, həm də anonim sorğularda aktivlik nümayiş etdirdilər

Dövlətin və ictimai həyatın idarə olunmasında vətəndaşların kütləvi iştirak forması olan prezident seçkiləri xalqın iradəsinin ifadəsi sayılır. Seçkilərin məntiqi yekunu olaraq hər bir xalq taleyini inandığı, etibar etdiyi siyasi qüvvəyə bağlayır.

Seçkilər zamanı prioritet məsələlərdən biri onun şəffaf, ədalətli və demokratik keçirilməsidir. Bunun üçün "exit-poll"un keçirilməsinin mühüm əhəmiyyəti var.

Dünən ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində 3 təşkilat "exit-poll" keçirib - Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası ABŞ-nin "ORACLE ADVISORY GROUP" təşkilatı ilə birləşərək 40 seçki dairəsi üzrə 500 seçki məntəqəsində, Rəy Monitoring Mərkəzi 33 seçki dairəsi üzrə 200 seçki məntəqəsində, "Sosioloji Tədqiqatlar Mərkəzi" MMC 25 seçki dairəsi üzrə 125 seçki məntəqəsində.

Könüllü və anonim

"Exit-poll" səsvermə başlamazdan əvvəl məntəqənin səsvermə üçün yararlılığını yoxlayır, seçici siyahısı ilə tanış olur, səsvermə başladığı vaxtdan səsvermənin nəticələri üzrə rəsmi protokolların tərtib olunmasına kimi prosesi, seçicilərin səsvermənin təkrar hesablanması, seçki bülletenlərinin, ləğv edilmiş seçki bülletenlərinin sayılmasını izləyir, müşahidənin nəticələrinin seçki komissiyasının protokoluna əlavə olunmasını tələb edir, nəticələr haqqında rəsmi pro-

tokolların surətlərini əldə edir və sairə.

"Exit-poll"da iştirak könüllü və anonimdir. Proses seçki məntəqəsindən bir qədər aralıqda qoyulan seçki qutularına təkrar səs verilməsi yolu ilə aparılır. Seçki günü sorğu apararaq əməkdaşlar seçicilərə məntəqələri tərk etdikləri zaman kimə səs verdikləri barədə sual ünvanlayırlar. Sorğu anonim aparılır və seçicinin cavabları heç kimə göstərilmir. Seçicilər "exit-poll" sorğu vərəqini təklidə doldurur, sonra onu "exit-poll" qutusuna atırlar. Səslərin hesablanması yekun nəticələri "exit-poll"un gözlənilən xəta həddindən kənara çıxarsa, bu zaman səslərin rəsmi hesablanması saxta olması barədə şübhələr yaranır.

Seçicilər tərəddüd etmədən sorğularda iştirak ediblər

Biz də seçki prosesini izləmək üçün paytaxtın müxtəlif seçki dairələrinin məntəqələrində olduq. Məntəqələrin qarşısında "exit-poll"un keçirilməsini müşahidə etdik, seçicilərin fikirlərini öyrəndik.

7 sayılı Səbail Seçki Dairəsinin 1 sayılı seçki məntəqəsində də "exit-poll" keçirildiyini müşahidə etdik. 6 nömrəli məktəbin həyətidə quraşdırılan məntəqədə Rəy Monitoring Mərkəzi tərəfindən "exit-poll" keçirilirdi. Mərkəzin nümayəndəsi Təhminə Öməröva qeyd etdi ki, səhər saatlarından başlayaraq məntəqədə "exit-poll" həyata keçirilir: "Seçicilər olduqca fəaldırlar. Digər məntəqələrdə də nümayəndələrimiz fəaliyyət göstərirlər. İnsanlar tərəddüd etmədən əməkdaşlıq edirlər. Suallarımızı rahat şəkildə cavablandırırlar".

"Exit-poll" nümayəndəsi vurğulayır ki, sorğunun anonim keçirilməsi seçicilərdə xüsusilə rahatlıq yaradır. Ona görə də heç bir etirazla qarşılaşmırlar. Bugünkü sorğuda

isə orta nəslin nümayəndələri fəallıqları ilə seçilir.

"Exit-poll" sorğusunda iştirak edən seçici Süsən Teymurova bildirdi ki, indiyədək səs verdiyi bütün seçkilərdə aparılan sorğularda böyük məmnuniyyətlə iştirak edib.

15 sayılı Yasamal I Seçki Dairəsinin 4 sayılı seçki məntəqəsinə də baş çəkdik. 2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kollecinə həm Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası ilə ABŞ-nin "ORACLE ADVISORY GROUP" təşkilatı, həm də Rəy Monitoring Mərkəzi tərəfindən "exit-poll" keçirilirdi.

Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının nümayəndəsi Şəfa Zeynalova söylədi ki, seçicilər fəallıqları ilə onları təəccübləndirib: "Sorğuda əsasən gənclər fəal

iştirak edirdilər. Hətta bu seçkilər onların əksəriyyətinin iştirak etdiyi ilk seçkilər idi". O, səhər saat 07:00-dan məntəqədə fəaliyyət göstərdiklərini qeyd edib və səsvermə bitənə qədər sorğunu davam etdirəcəklərini bildirib.

"Exit-poll" nümayəndəsi anonim sorğunun keçirilməsi üçün yaradılan şəraitə görə də qurumun adından təşəkkürünü bildirib.

Məntəqədə sorğu keçirən Rəy Monitoring Mərkəzinin əməkdaşı Aytac Behbudlu da vətəndaşların fəallığından söz açaraq bildirdi ki, hətta bir çox seçicilər özləri yaxınlaşıb sorğuda iştirak etmək istədiklərini bildiriblər.

Sorğuda iştirak edən Valeh Abdullayev Zəfərdən sonra keçirilən ilk prezident seçkilərində iştirak etdiyi üçün çox qürurlu olduğunu bildirdi. "Bu gün rahat şəkildə səsvermə hüququmdan istifadə etdim. Bu zaman heç bir problemlə üzləşmədim. Seçkinin ədalətli və şəffaf keçirilməsinə heç bir şübhəmiz yoxdur. Sorğu anonim keçirilməyə belə, yenə də iştirak edədim", - deyərək əlavə etdi.

Baş çəkdiyimiz məntəqələrdə biz işimizi yekunlaşdırmaq da, "exit-poll" nümayəndələrinin işi hələ davam edirdi. Onlar səsvermə bitənədək sorğu keçirməyə davam edəcəkdilər.

Qeyd edək ki, bu məntəqələrdən əlavə, paytaxtın digər rayonlarında, eyni zamanda respublikamızın bölgələrində, həmçinin işğaldan azad olmuş torpaqlarda üç təşkilat tərəfindən "exit-poll"lar keçirilib.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

azerbaijan-news.az